

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-024-03/2014
P/14/076

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/076 – Realizacja Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniem HIV i Zwalczania ADIS w latach 2012-2013.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach.
Kontrolerzy	1. Andrzej Królikiewicz, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 91664 z dnia 18 sierpnia 2014 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2] 2. Jerzy Piasecki, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 92374 z dnia 9 października 2014 r. [Dowód: akta kontroli str. 3-4]
Jednostka kontrolowana	Górnśląskie Stowarzyszenie „Wspólnota” w Chorzowie ¹ . [Dowód: akta kontroli str. 5-9]
Kierownik jednostki kontrolowanej	Iwona Hildebrandt, Przewodnicząca Zarządu Stowarzyszenia. [Dowód: akta kontroli str. 6]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność Stowarzyszenia w zbadanym zakresie w latach 2012 - 2013 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Formułując powyższą ocenę Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła:

- przestrzeganie przez Stowarzyszenie zaleceń Ministra Zdrowia obowiązujących wymogów dotyczących pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych do świadczenia usług oraz zatrudniania doradców posiadających kwalifikacje do prowadzenia poradnictwa w zakresie HIV/AIDS,
- wykonywanie osobom zgłaszającym się do Stowarzyszenia, bezpłatnie i z zachowaniem ich anonimowości testu w kierunku HIV,
- terminowe przekazywania kwartalnych i rocznych sprawozdań do Krajowego Centrum ds. AIDS z realizacji umowy w zakresie prowadzenia Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego³ wykonującego ww. badania.

¹ Zwane dalej „Stowarzyszeniem”.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Zwanego dalej PKD.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania podejmowane przez Stowarzyszenie w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV

Opis stanu
faktycznego

1. W dniu 2 stycznia 2012 r. zawarto umowę nr 17/282/12-14 pomiędzy Stowarzyszeniem a Ministrem Zdrowia, działającym poprzez Krajowe Centrum, na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia PKD. Umowa przewidywała⁴ dofinansowanie zadania w wysokości ogółem 295 976 zł, z czego w 2012 r. – 93 304 zł, w 2013 r. – 106 130 zł oraz w 2014 r. – 96 542 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 10-34 i 37-40]

Pomimo że ww. umowa nie zobowiązywała Stowarzyszenia do realizacji obowiązków w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV, to w latach 2012-2013 brało ono udział w działaniach mieszczących się w szeroko rozumianej profilaktyce zakażeń HIV i zachorowań na AIDS, takich jak: udział w ogólnopolskich akcjach profilaktycznych organizowanych przez Krajowe Centrum ds. AIDS (np. „Europejski Tydzień Testowania”), rozdawanie ulotek o treści związanej z profilaktyką HIV/AIDS dostarczanych przez Krajowe Centrum ds. AIDS, udział osób związanych ze Stowarzyszeniem w spotkaniach organizowanych corocznie przez Krajowe Centrum ds. AIDS, na których zbierano i przekazywano informacje dotyczące problematyki HIV/AIDS w regionie, w tym kwestie związane z poradnictwem okołotestowym.

[Dowód: akta kontroli str. 55]

Opis stanu
faktycznego

2. Stowarzyszenie spełniło wymagania dotyczące prowadzenia PKD wykonującego badania w kierunku HIV anonimowego i bezpłatnego badania. Posiadało:

- pokój zabiegowy, wyposażony m.in. w kozetkę lekarską, aparat EKG, stolik medyczny na igły i strzykawki do poboru krwi, lampę bakterioobójczą, kosze na odpady medyczne, półki i szafki na środki medyczne dezynfekujące,
- dwa pokoje przeznaczone dla doradców zatrudnionych w PKD oraz rejestrację dla pacjentów.

Ww. pomieszczenia były zlokalizowane w budynku nr 4 Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie.

[Dowód: akta kontroli str. 57]

Zlecone badanie krwi było przeprowadzane przez laboratorium analityczne Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie, z którym Stowarzyszenie zawarło umowę na wykonanie przesiewowego testu laboratoryjnego na obecność przeciwciał anti-HIV (Elisa).

[Dowód: akta kontroli str. 58-65]

Ponadto, Stowarzyszenie w latach 2012-2013 zatrudniało na umowę-zlecenie dwie pielęgniarki oraz po czterech doradców, posiadających wyższe wykształcenie w zakresie m.in. psychologii, pedagogiki pracy, chorób zakaźnych, którzy posiadali wydane przez Dyrektora Krajowego Centrum ds. AIDS certyfikaty – potwierdzające kwalifikacje do prowadzenia poradnictwa w zakresie HIV oraz ukończone szkolenia uprawniające do prowadzenia terapii i rehabilitacji uzależnień.

[Dowód: akta kontroli str. 66-90]

⁴ Wraz z sześcioma zawartymi aneksami: nr 1 z dnia 1 lutego 2012 r., nr 2 z dnia 13 marca 2012 r., nr 3 z 20 września 2012 r., nr 4 z dnia 20 grudnia 2012 r., nr 5 z dnia 9 października 2013 r., i nr 6 z dnia 31 października 2013 r.

3. Stowarzyszenie przestrzegało zaleceń Krajowego Centrum ds. AIDS w zakresie wykonywania anonimowo i bezpłatnie badań w kierunku HIV.

Analiza dokumentacji 70 pacjentów skierowanych na badanie krwi w kierunku HIV potwierdziła, iż we wszystkich przypadkach w momencie rejestrowania pacjenta w PKD, pielęgniarka przekazywała kopertę z nadanym numerem, w której znajdowała się anonimowa ankieta do wypełnienia przez pacjenta, który następnie, po rozmowie z doradcą, był kierowany na badanie krwi. We wszystkich analizowanych przypadkach cała dokumentacja była sporządzona bez podania imienia i nazwiska, adresu, czy nr PESEL pacjenta, w tym również wynik badania sporządzony przez laboratorium Szpitala Specjalistycznego.

[Dowód: akta kontroli str. 91-92]

4. Stowarzyszenie nie dokonywało zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu.

Zastępca Przewodniczącego Zarządu Stowarzyszenia wyjaśnił, że: *Stowarzyszenie „Wspólnota” w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zakażenia chorobą zakaźną nie dokonywało zgłoszeń państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu gdyż taki obowiązek nie został na nas nałożony. Z naszej wiedzy wynika, że taką informację o wykryciu zakażenia przekazuje do państwowego inspektora sanitarnego laboratorium wykonujące badanie potwierdzające zakażenie HIV.*

[Dowód: akta kontroli str. 55]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że pomimo zaleceń Krajowego Centrum ds. AIDS, stanowiących załącznik nr 5 do umowy, Stowarzyszenie w miejscu prowadzenia PKD nie zainstalowało tablicy informacyjnej, ze wskazaniem m.in., że badania prowadzone są anonimowo i bezpłatnie.

[Dowód: akta kontroli str. 31, 93]

W sprawie braku stosownej tablicy Zastępca Przewodniczącego Zarządu stowarzyszenia wyjaśnił, że *dotychczas tablica informacyjna mówiąca o PKD prowadzonym przez Stowarzyszenie była umieszczona na murze szpitalnym przy wejściu do PKD od ul. Urbanowicza przez administrację Szpitala, ale nie spełnia ona w pełni wymogów, jakie nałożyło Krajowe Centrum ds. AIDS. Obecnie zostało przygotowane zlecenie na wykonanie stosownej tablicy, która również zostanie zamontowana na budynku, w którym znajduje się PKD.*

[Dowód: akta kontroli str.56]

W ocenie NIK, powyższe wyjaśnienie nie usprawiedliwia niewykonania tego zalecenia, ponieważ Stowarzyszenie, zawierając umowę na zadanie publiczne, zobowiązało się do przestrzegania standardów określonych w ww. załączniku nr 5, a tym samym powinno we własnym zakresie zadbać o stosową tablicę informacyjną.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena częściowa

2. Działania w zakresie monitoringu Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Opis stanu
faktycznego

Stowarzyszenie, stosownie do wymogów zawartych w umowie związanej z prowadzeniem PKD, wywiązało się z obowiązku przedłożenia rozliczeń z realizacji umowy, tj. przysyłało do Krajowego Centrum kwartalne i roczne raporty ze swej

działalności. Wykazano w nich m.in. liczbę: przeprowadzonych testów w kierunku HIV, udzielonych porad przed i po teście, dyżurów doradców, pielęgniarek. Ponadto, przesyłało rozliczenia finansowe zawierające informację o źródłach finansowania zrealizowanych zadań (w tym zakresu sfinansowanego środkami dotacji) oraz zestawienie faktur.

[Dowód: akta kontroli str.36 i 41-54]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konieczność zainstalowania tablicy informacyjnej na budynku i przy wejściu do budynku PKD, stosownie do wymogów określonych w umowie zawartej z Ministrem Zdrowia w sprawie realizacji zadania publicznego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

**Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń**

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 o Najwyższej Izbie Kontroli⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

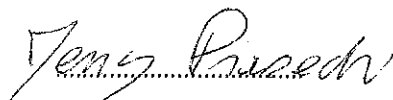
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag.

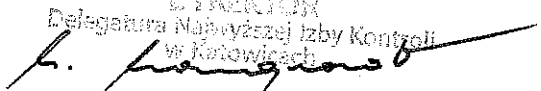
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 5 listopada 2014 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Kontroler
Jerzy Piasecki
Gł. specjalista kontroli państwowej

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

z up. Mariusz Marquardt
WICEDYREKTOR

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm., zwanej dalej ustawą o NIK.

